

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrto leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trgovkah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravilštvo, via Terrente, Nova tiskarna.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredniku via Terrente. Nuova Tipografia: vsak mora biti frankiran. Rokopisi ozvez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbji — prav cano; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Vojna ali mir.

Uže večkrat smo mi odločno povdarjali, da obstoji med Avstrijo in Rusijo dogovor, po katerem je postavljena meja, do katere gre upliv ene in druge države; pred tednom smo tudi rekli, da se baš zdaj utegne pokazati, koliko je na tem resnice. In res, komaj so Bolgari zmagonosno prestopili srbsko mejo, ko uže vidimo avstrijskega poslanika grofa Khevenhüllerja najprej v glavnem stalu srbske vojske z načalom srbskemu kralju, naj sprejme premirje, katero bode posredovala Avstrija; iz srbskega glavnega stana pa je Khevenhüller kar naravnost odšel v bolgarski glavni stan in tam bolgarskemu knezu v imenu naše vlade rekel, da mora tudi on sprejeti premirje, ker ako bi še toliko bitek dobil in Srbe tudi popolnoma zmagal, vsejedno bi mu to nič ne pomagalo, ker konečno bi prišli avstrijski vojaci na pomoč Srbom. Da Avstrija tako govoriti, to je uže znamenje porazuma, kajti drugače bi bila takšna kategorična zahteva od strani naše vlade kako nevarna in neprevidna in bi utegnola tudi posmeti začetek velike evropske konfagracije.

Ali iz vsega se da tudi soditi, da bi od druge strani tudi Rusija skrbelo, da Srbija v slučaju, da bi bila v resnici dospela se svojo vojsko v Sredec, ne bi bila mogla nič dobiti, temu bi se bila gotovo ustavljala Rusija, prav tako, kakor se zdaj Avstrija ustavlja Bolgariji. Nastane pa zdaj prašanje, zakaj je pa Rusija mirno pustila Srbom, da so prekoračili Bolgarsko mejo. Odgovor na to pršanje ne more biti drug, nego, da je Rusija, srdita na Bolgarskega kneza, dopustila to le z namenom, da se zopet uvede status quo ante in da Rumelija ostane zase avtonomna dežela pod Turško vsaj navidezno nad-

vlogo. Knezu Aleksandru pa je Ruska s tem dala najlepši dokaz, da je daleč zagazil, ko se je udal Angleškemu uplivu in pozabil na ozke vezi, katere vežejo Bolgarijo z Rusijo. Gotovo je danes žalostno za Srbe, da so tako poraženi in Bog dal, da bi to srbskemu narodu služilo v bodoče za poduk in ravnanje. Ali nič manj žalosten ni sedanji položaj za Bolgare, kateri so toliko žrtovali in se branili, kakor pravi, junaki in ko jim je bil tudi bog Mars tako naklonjen, pa danes morajo zopet deti meč v nožnice.

To je torej kazen za to, da je knez poskusil nekaj storiti brez Rusov in morda proti Rusom, kar pa Rusi smatrajo za manj ali več svojo stvar. Gotovo je, da bodo Angleži še dalje intrigovali, ali Bolgarski knez in Bolgarski narod se je do danes lehko prepričal, da je zanj silno nevarno, ako hoče na Balkanu opravljati angleške posle. Sicer pa bi bilo resnično nehvaležno od Bolgarov in njihovega kneza, ko bi Rusiji na tak način povračala žrtve, katere je ona doprienesla, ko je osvobodila trpeči Bolgarski narod turškega jarma.

Vendar pa je mogoče, da se pod nominalnim status quo ante na evropski konferenci doseže baš to, da ostane Rumelija še turška avtonomna dežela, pa da postane Bolgarski knez Aleksander ob enem tudi gubernator te dežele, da se za zdaj doseže le personalna, mesto realna zveza, kar bi na vsak način za Bolgare pomenjalo stopinjo napredka proti popolnemu osvobojenju; ali i za ta slučaj je po našem menenju potrebno v prvi vrsti dovoljenja Rusije, k temu pa je tudi treba zopetnega prijateljskega približanja kneza Aleksandra k Ruski, ker vsak politik mora razvideti, da bi Ruska odpovedala se svojej političnej misiji na Balkanu, ako bi mirno gledala, kako jo druge vlasti spodri-

vojo na istih za-njo v vsakem obziru tako važnih tleh.

Kakor torej stvari zdaj stope, po-kazalo se je, da velevlasti najbržje še nekoliko zavlečajo konečno rešenje jutrovega prašanja in da najdejo morda vendar pot, da se začasno vrvna tu li Bolgarska zadava. Ali uprav pri tej priliki se je tudi pokazalo, da Turčija ne bude mogla več dolgo držati svojega evropskega posestva, kajti vidi se, da je Turčija uže zdaj pod sekvestrom evropskih velevlasti, in kjer je sekvester, bliža se tudi «kant» ali dražba.

Prav tako se je pri tej priliki pokazalo, da res utegne obstati porazum med Rusijo in Avstrijo glede zadev na Balkanu in to je za zdaj edino jamstvo za začasni mir, a še enkrat povdarjam — le začasni in do tistega časa, da udeležene velevlasti spoznajo za prav in ugodno, da konečno likvidirajo svoje račune s Turško, katero danes v prvi vrsti vzdržuje le še Angleška.

Iz slovanskega stališča je pač obžalovati zadnjo kratko vojno med Slovani; ali ona je uprav te in druge brate na vsako stran podučila, da je poštena, odkritosčna politika najkoristnejša, med tem ko razdvoj mej brati iz zavisti za ene in druge brate splete biče, s katerimi jih bodo tretji pretepali, in v tem obziru ima pač prav star pregovor: «Duobus litigantis tertius gaudet».

Politični pregled.

Notranje dežele.

Tirolski deželni zbor je 27. novembra izvolil 15 udov v poseben odsek, ki se imajo posvetovati o tem, kako bi se popravile škode, storjene po povodnjii.

Hrvatski deželni zbor je 28. t. m. sprejel predloga glede uvedbe županij (komitatov) in županijskih odborov z 60 glasovi proti

32, potem predloga glede predrugačno nekaterih določeb mestnih uradov z 59 glasovi proti 34 za podlogo podrobne razprave.

Ogerski ministarski načelnik Tisza je obhajal te dni desetletnico svojega ministrovanja. 28. novembra so mu vsled tega prišli čestitali cerkveni knezi. Kardinal Haynald ga je nagovoril ter se mu zahvalil za dobrohotnost, katero je vedno kazal do katoliške cerkve, in naglašal, da se bo duhovščina tudi vprihodnje prizadevala, vladne namene in verskimi načeli podpirati. Tisza se je sično zahvalil, naglašal toliko potrebljeno slого med državo in cerkvijo ter rekel, da se je vedno prizadeval za to, da morejo razna verska spoznavanje vplivati na moralne in verske čute v narodu.

Tiszi je čestital tudi cesar, cesarica, cesarjevič in graf Taaffe v imenu avstrijskega ministervstva; sploh pa so bile v Budimpešti velike slovesnosti in jemuna čast.

Vnanje dežele.

Z srbsko-bolgarskega bojilca «Politische Correspondenz» poroča iz Sredca: Bolgarskega povelnika Nikolajeva je obiskal srbski polkovnik Topalovič ter po krájeveni zaukazu z ozirom na sklepe velevlasti predlagal, naj se boji nehajo. Nikolajev pa je predlog odbil, ker od kneza nema nobenega ukaza.

V boji 25. novembra so imeli Srbi veliko zgubo. Ni resnično, da se z srbskimi ujetniki grdo ravujo. — Poročilo iz Sredca 26. novembra zvečer v «Agence Havas: Čuje se, da so se Rusija, Avstrijsko-Ogerska in Nemčija obrnole na bolgarsko vlado, da se bojevanje ustavi. Dosedaj bolgarska vlada ni ogovorila. Pri Vidinu stojé še vedno srbski vojaki na bolgarski zemlji.

Poročilo bolgarskega kneza od 28. novembra v Darmstadt: Dva dni smo se trdo bili, vzeli smo Pirot, kamor sem ponoči prišel. — Poročilo iz Sredca od 28. novembra: Mesta Pirot ni posedila glavna vojska, ampak le nekaj bataljonov, ker se je bati eksplozij. Srbska vojska se je na cesti proti Nišu nad 12 kilometrov daleč proti Akpalanki zapodila. 27. novembra zjutraj se je začela bitva. Serbi so imeli v ognji štir divizije, katerim je večji del bolgarske vojske nasproti stal. Srbi, ki so zasedli višine na desnej in levej Pirote, umaknoli so se po živem strelenju iz kanonov. Na levej

— Poročilo bolgarskega kneza od 28. novembra v Darmstadt: Dva dni smo se trdo bili, vzeli smo Pirot, kamor sem ponoči prišel. — Poročilo iz Sredca od 28. novembra: Mesta Pirot ni posedila glavna vojska, ampak le nekaj bataljonov, ker se je bati eksplozij. Srbska vojska se je na cesti proti Nišu nad 12 kilometrov daleč proti Akpalanki zapodila. 27. novembra zjutraj se je začela bitva. Serbi so imeli v ognji štir divizije, katerim je večji del bolgarske vojske nasproti stal. Srbi, ki so zasedli višine na desnej in levej Pirote, umaknoli so se po živem strelenju iz kanonov. Na levej

— Poročilo bolgarskega kneza od 28. novembra v Darmstadt: Dva dni smo se trdo bili, vzeli smo Pirot, kamor sem ponoči prišel. — Poročilo iz Sredca od 28. novembra: Mesta Pirot ni posedila glavna vojska, ampak le nekaj bataljonov, ker se je bati eksplozij. Srbska vojska se je na cesti proti Nišu nad 12 kilometrov daleč proti Akpalanki zapodila. 27. novembra zjutraj se je začela bitva. Serbi so imeli v ognji štir divizije, katerim je večji del bolgarske vojske nasproti stal. Srbi, ki so zasedli višine na desnej in levej Pirote, umaknoli so se po živem strelenju iz kanonov. Na levej

age, kajti gotovo je on tisti, ki ti je pri-peljal novo to krasotico! — «Kaj si se zmisliš? — reče smejoč se Mustafa.

•Daj mi njegovo glavo — govori sul-tanka nadalje, vzame belo roko izpod ob-leke — tu pred mojimi očmi mora pasti, pred moje noge naj se zvali!

•To bi bilo nepravično in strašno! — Jaz sem tigrovka — ne zabi tegal — Daj se pregoroviti!

•Ne!

•Kaj tako hitro se vtrudiš poslušati svojo hvalo?

•Mojo hvalo? Mustafa, ne imej me za tako nespametnicol Ta pesen ni za me, ampak za neko drugo!

•Tako govoris? Za neko drugol? Kdo je mojo sladko Zemiro, mojo zvezdo, mojo milo cvetko našalgal s tako šalo? — prasi je sultan ozbiljno, — povej mi, golobicu moja, da ti prinesem njegovo glavo pred tvoja nogel!

•Povej mi ti raje, kako se zove nova sužnja, ki te je unela, da si jej na čast zložil tako krasne verze?

•Zemira, pesen velja tebi; to je moja ozbiljna beseda.

•Meni? Zakaj me po tem imenuješ zvezdo, cvetko, golobicu? Ali sem bila ponosna, ali hudočna proti tebi? Na mojih žarkih se nisi opsekel, na mojih trnjih nisi se ranil! A sedaj moraš zvejeti, kaj sem jaz. Tvoja pesen hočem počestiti! Na zadnje ne bom golobicu, zato kakoršno si me imel do zitaj! Dokažem ti, da sem tigrovka,

žejna sem krv, da, dej mi glavo Kislar-

(Dalje prib.)

PODLISTEK.

Rušen.

Zgodovinska novela Sacher-Masoch-a.
Prevel V. H.

I.

Sultan Mustafa III. je zložil večkrat kako pesmico. Tudi ob času, ko se je go-dila naša povest, naredil je neko pesen in Saadu, mlad godec in pevec na sulta-novem dvoru, napravil jej je napev. Saadu je znal pesni dati tako melodijo, da se je hitro razširila med ljudstvom, — posebno je bil ženskemu svetu priljubljen. Marsikatero oko carigradskega lepotic je gledalo — kar bodi mimogrede omenjeno — z nemirnim srcem lice krasnega moža! Prvič so jo peli v Serajlu, od tod se je Širila do palač velikašev in turških možgotcev; po vrtovih in bazarih in celo v stanovanja ubogih sužnjev. Njuprej jo je pel sultan sam, potem so jo poskušali aye in stražniki njegovih; beli in črni sužnji jo tudi niso prezrli. K malu so jo pevale i oda-liske in kadunje, da, tudi čuvaji in ribiči, ki so veslali po Bosporu.

Pembre Hatre — tudi Roza Atlas zvana — bila je sužnja Mustafove soproge, sultanke Zemire. Pela je tudi ona ono pesen svojej gospodarici. Rozo so jo klicali, ker je imela rožno ruječe lice. Ko je končala,

položila je lico v naročje in zrla gospi v obraz. Opazovala jo je z nemirnim očesom, kajti Žemira je bila zamisljena. Tiho je sedela, čelo jej je bilo oblačno, — pač ne dobro znamenje!

•Komu je sultan zložil to pesen, koga je opeval v njej? — praša konečno tisto.

•Tebi, — komu pa drugemu? — odgovori Hatre.

•N- laži mi! — seže jej sultanka hitro v besedu, — reci raje, je li dobil sultan kako novo sužnico, kako se kliče, je lepa?

•Jaz ne vem za nobeno sužnjo, in pa najlepša izmej nas ne bi vredna bila, da bi tebi sandale sezula raz noge!

•Molč! — priliznjenkala! — zakriči Zemira ter ulari pred seboj kledečo deklico polahkomu z nogo. — Zapusti me; tigrovko ljubi on, zato pa me už spoznal.

Mustafa ni vdel, kako nesrečo si je nakopal z svojo pesnijo. Nič slabega slušel pride zvečer v prostore svoje sopriga, vesel in zaljubljen, kakor vedno, ko je stopal po teh tleh. Zemira mu je bila boginja, ona je gospodovala neomejeno nad njo govorim srcem. Začudil se je, ko je dobil samo. Vedela je, kako ljubi muziko, a kde so bile danes prelepe sužnje? Te so ga po navadi sprejele, svirale mu in pele, ter vitka trupla premikale po taktu tamburiči?

Lepa sultanka je sedela s prekrizanimi nogami na nizkem divanu; glavo, ponosno glavo z velikimi temnimi očmi, imela je naslonjeno na roko. Psi so se jej tvigale burno, razburjeno, pod dolpim kaftanom,

in desnej Pirot je trajal boj še do treh popoludne. V tem času je bolgarska vojska predala proti Nišu. V Pirotu ste bili dve eksploziji. Bati se je, da so v mestu mine. — Poročilo v »Times« iz Carigrada o 23. novembra: Vsled posredovanju turške vlade z Avstrijsko-Ogersko in Rusijo je bilo dogovorjeno primirje med Srbijo in Bolgarijo. — V »Bureau Reuter« se poroča 28. novembra iz Carigrada: Turška vlada je brzojavno narečila bolgarskemu knezu, naj vojevanje proti Srbiji ustavi. — Poročilo iz Sredca o 28. novembra zvečer: Knez je brzojavil te le besede: Z ozirom na skupno noto za zastopnikov velevlasti in izjave grofa Khevenhüllerja, ki je prišel k meni vsled ukazu svojega vladarja in izjavil: Če bomo z vojsko dalje prodirali, pošljte se avstrijska vojska na pomoč srbskej vojski; dalje z ozirom na to, da zmagonsnosti naš vchod v Pirot vojaško naš čast varuje in dobro naše ime zagotavlja, dovoli sem, da bojevanje preneha, potem o sprem dogovore glede primirja in izrečem svoje pogoje. — Srbsko-bolgarske vojne je tedaj konec, ali s tem ni še rešeno silno zamotano srbo-bolgarsko-turško prašanje; to je gordonški vozel za evropsko diplomacijo. Srbija se bode uže mogla zadovoliti s tem, kar je imela poprej; kdo pa odškoduje Bolgarijo za velike žrtve, katere jej je provzročila vojna? To dolžnost ima Srbija, ali s tem stori to, ker je nesrečna vojna tudi njo silno zadel. In kaj bode z Rumelijo? Nemamo vere, da bi se bolgarski knez ne popolnoma odpovedal. Vse to so pranja, katerih rešitev je silno tška.

Poročilo od 29. novembra iz Bele Palanke, srbskega vira: Srbi so se ravnali po zahtevanji velevlasti in so zapustili z glavno vojsko sovražnikovo zemljo, a ne tako Bolgari, oni so 26. novembra popoludne napadli srbske prednje straže pri Pirotu in vstal je bud boj; zvečer so Srbi mesto zapustili in na to so Bolgari plenili prodajalnice. 27. zjutraj so Bolgari napad ponovili, zdaj proti srbskemu središču, a bili so po kratkem, zelo vročem boji odbiti ter so imeli veliko zgubo, pri tej priliki je donavska divizija zopet Pirot vzela in divilj je puščah srdit boj. Ali sovražnikova prevelika moč in otrojenje je Srbe primoral, da so se odpovedali dobičkov in umaknoli. Bolgarska vojska je imela okoli 50.000 mož in občutljivo zgubo. — Včeraj zjutraj je šel grof Khevenhüller skoz srbsko bolgarske prednje straže. Enu uro pozneje je prišel bolgarski parlamentar, da se dogovori zastran tega in ostanki obe vojski, kjer zdaj stojiti. — Poročilo iz Pirotu od 29. novembra: Poveljnik iz Vidina brzojavlj: Srbi so ponoči napali vidinske utrdbe bili so z veliko zgubo odgnani in bili so jih trije kanoni poškodovani. Ker se je ta napad zgodil po dogovorenem mirovanju, naznani je to Zanov zastopnikom zunanjih držav v Sredcu, in konzuli v Vidinu so potrdili, da je Srbija dano besede prelomila. — Neko poročilo hoče vedeti, da bo bolgarski knez stavil te le pogoje: samostalnost Bolgarije, zveza Bolgarije z Rumelijo, odškodovanje Bolgarije za vojne žrtve.

Carigradska konferenca je imela 29. novembra zopet sejo, a bila je brezvsešna, ker se poslanci ne morejo zjediniti, angleški in ruski sta si popolnem nasprotia; iz konferenčne moke tedaj ne bo kruha.

Turška vlada je izdala proglašenje, v katerem zahteva od rumeljskega ljudstva in gospodk, naj se odpovedo zmot, v katerem so jih zapeljali osobni interesi nekaterih osob, i naj se vrno k pokorščini. Proglas zagotavlja, da sultana v svojej dobrotnosti dovoli splošno pomilovanje.

Rumunski državni zbor se je 27. novembra odprl. Prestolni govor ima glede zunanjih zadev te le besede: Močni z jasno podiago, na katerej stojimo, in s prijateljskimi razmerami do vseh vlad, opazujemo dogodek na stran Donave popolnoma mirni, pa tudi z vedno pazljivostjo. Vzdržanje od prepira, katerega rešitev je v prve vrsti odvisna od velevlasti, nalaga nam se samo ob sebi. Vendar nas je v srcu zbolelo, ko smo videli, da je vstala neka bojazen glede ohranitve splošnega mišija, ki je za razvoj vseh držav takoj potreben, in posebno za nas blagonsen, ker imamo še toliko dela, da dosežemo tisto stopinjo

razvoja in napredka, za kateri se vsa dežela prizadeva.

Papež je imel 30. novembra črno mašo v siktinskej kapeli za rajnega španjskega kralja Alfonza. V pogovoru je izjavil, da srčno želi mir mnogo skušanej španjske deželi in da se bo, kolikor je v njegovej moći, prizadeval, da se mir ohrani in da spetke Karlistov ostanejo brez uspeha, in on upa, da se to tuji zgoodi.

Italijanska politika o vskodnjem praznici. Iz spisov v zeleni knjigi je razvidno, da se je Italija prizadevala za status quo in za ohranitev miru in z Nemčijo vred delala na to, da spravi s poto vse, kar bi nasprotovalo dobrim razmeram mej Avstrijo in Rusijo. Na konferenci je Italija svetovala, naj se interesit Rumelija dobro uvažijo, da se napravi tako stanje, ki običa trajnost. Pri vsem sočutji Italije do Srbije je izjavil grof Rabilant srbskemu zastopniku, da je Italija sklenila, da se ne loči od mirnih namenov drugih vlad. Nasproti Grške je grof Rabilant izjavil, da se preveč prča z bodočnostjo, premalo pa z sedanjestjo.

Francoska tonkinska komisija je zaslišala generala Briere o tonkinskih zadevah. On je izjavil, da je pomirjenje tonkinske dežele le policijska naredba. Prebivalstvo podpira vojake zoper morske ropatje. Posadka iz 6000 francoskih vojakov in 12.000 domačinov bi v mirnih časih zadoščevala. General Briere meni, da bi se imeli zasesti Langson, Caboang in drugi mejni kraji.

Spanjski državni zbor je sklican na 27. decembra.

Spanjsko kraljico Kristino je kraljeva smrt tako potrla, da je hotela stopiti v samostan, pozneje pa se je boj umrla. Dežela je sicer mirna in tudi Karlisti govoré zmerno; vendar se je iz previdnosti oklical obsedni stan v San Sebastianu, Kartagini, Barceloni in na kanarskih otocih.

— Staro ministerstvo je pred odstopom podpisalo še zapisnik o karolinskih otocih in tako to prašanje rešilo; novo ministerstvo se je sestavilo, Sagasta je prevzel načelninstvo. Moret zunanje zadeve.

Angleško-birmanske vojne je menda uže konec. Poslantca iz Rangoona od 30. novembra poroča: Birmanski kralj je poslal 26. novembra na britansko brodovje poslanca ter zahteval primirje. Angleški poseljnik pa je zahteval, naj se mu poda birmanska vojska in podvrže glavno mesto Mandalaj. Kralj je dovolil vse. Trdnjave z 28 kanoni so se udale.

Deželní zbori.

Istrski.

Seja 26. novembra. Pričujočih je 17 poslancev, vladni komisar i na galeriji okoli 10 poslušalcev.

Deželní glavar prečita dopis poreškopoljskega vladika, s katerim je bil zbor pozvan za dan otvorjenja sej k božji službi; potem pismo tržaško-koperskega vladika, da ne more priti k sejam zaradi slabega zdravja; naznani dalje, da je dal več poslancev dopust, kolikor mu to dovoljuje hšni red. Nato predloži spise, kateri se imajo razpravljati, kakor tudi za konke preloge, uže zadnjih omenjene, prošnjo za ustanovitev posebne občine za S. Vincent in okolišna sela. Šolsko poročilo, šolski račun za leto 1884 in proračun za leto 1886, ter razne osobne prošnje. Potem se izvolita dva perovodja (dr. Bubba in Doblanovich) in šest preglednikov, mej temi gg. Zamlč in Križanec; dalje trije odseki, namreč finančni, politično-ekonomični in šolski. V finančni odsek je bil izvoljen tudi g. Zamlč in v šolski gospod Spinčić. Tem odborom, ko so se ustanovili, izročili so se spisi, da jih pregledajo in o njih zboru poroč.

Goriški

Druga seja deželnega zabora bila je v četrtek popolne in 5. ur. Najprej se prebere in potrdi zapisnik pre seje. Predsednik naznani, da vitez Pajer ni mogel priti radi družinskega razmerja, dr. Venuti pa radi opravkov, drugi poslanci bili so vsi navzočni razen barona Ritterja. Dosej peticije izroči predsednik nekaj peticijemu, nekaj legalnemu odseku. Dr. Abram poroča v imenu deželnega odbora o volitvah kupčijske zbornice in slovenskega vel-posestva; obo volitvi potrdita se brez ugovora. Ivan Gasser bil je potem poročevalc za vse naslednje predloge deželnega odbora, ki so se brez razprave in ugovora jednoglasno vsprejeli. Učitelju Matiji Lebanu zvišala se je pokojnina na 200 gld. Potrdi se podpora dovoljena štu-

dentom Em. Hovalnskemu in Al. Ratzmannu v znesku 80 gld. ter Fr. Catinelli-ju v znesku 100 gld. Odobri se podpora 180 gld., dovoljena košarski šoli v Foljanu za leto 1885, ter se dovoli za leto 1886 nova podpora 200 gld.

Prošnje treh učencev obrtniške šole v Marijanu se odstopijo petičiskemu edseku. Učovi rajnega učiteja Val. Thomanna povpraša se penzija na 300 gld. in dovoli se je jedenkrat podpora 50 gld. Učovi ranocelinika Schaupa podeli se za čas njenega udovstva milostna penzija 120 gld. V pojavjenem učiteju Gašparju Lukaču vzviša se penzija na 300 gld. Slednji potrdi se podpora, dana čiparski šoli v Dolenji Oticici v znesku 70 gld. Včeraj je bila soper seja, o katerej prihodnjie.

DOPISI.

Iz Šentvida na Vipavskem 29. novembra. — G. dopisnik iz Vipave v št. 94. Vašega cenjenega lista »Eten« ki vse vidi in več hoče imeti — to podpis kaže — Božje lastnosti, pa še dobrih človeških ni imel, ko je dopis sestavljal, kajti videl in ni vedel ničesar, kaj in kako se je gojilo z razdelitvijo za Vipavce, po povodnji 29. avg. t. l. poškodovane. Posebno se je pa prizadenil podpisnega pred svetom počrnoti.

V obrambo svoje česti in resnice najpristavim kratko pojasnilo glede razdelitve obeh podpor.

Precej po povodnji 29. avg. skrbela sta podpisant in gosp. župnik, da so se prošnje radi podpor na vse strani odpovedale. G. Obreza, naš drž. poslanec, in g. okr. komisar sta ogledala osebno škode. G. Obreza je izposlovil f. 2000 za razdeljenje po svoji previdnosti mej po nesrečene Vipavce in je naročil podp. županu, naj sestavi v sporazumenju z gosp. župnikom izkaz poškodovanec z ozirom na več je poškodovanje in glede na večjo al manjšo uhoštvo. Nj. velič. pres. cesar je podelil tudi za 4. pol. okraje f. 4000 z določilom, da se razdele mej večje poškodovanec, kateri so tudi potreben. Podpisani župan je bil tisti čas bolan in je sklical v svoje stanovanje iz vseh vasi može, kateri so tudi s žandarmerijo škode cenili, bili so Pavel Rudman, Jos. Semenč in Fr. Nabrgoj obč. odbornika, da so naznani poškodovanec in cenili škode. Ko je bil dotični izkaz spisan, počrhalo se je pri drugoj priliki obč. svetovalce, kdo je več al manj potreben, ter se je na podlagi tega v porazumnji z gosp. župnikom ter v zmislu določila darovalcev odmerilo zneske po odstotkih in sicer srednje potrebnim manjšje, bolj potrebnim višje odstotke, imovitim se ve da se ni nič odmerilo. Izgotovljeni izkazi so se odpeljali: g. Obreza, c. k. okr. glavarstvu in dež. odboru.

G. Obreza, je razdelil osebno iz svojih rok — v St. Vidu f. 1000, a dar Nj. velič. je razdelil gosp. c. k. okr. komisar tudi osebno — iz svojih rok — mej Šentvidec f. 1475. Ako bi bil g. dopisnik vse to videl, ne mogel bi svetu trobili Šentvidski župan je sam sebi in svojem tovaršu nekaj stotin izplačal, nebrigaje sez druga.

Res je, da niso bile škode nekaterih — a teh je tako malo in so tudi neznatne — naznanjene, a to se ne more možem, ki so cenili, v tak greh štet, kajti niso imeli lastnosti dopisnikovih — da bi vse videli in vedeli, najmanj je pa tega krv podpisani, ker, kakor omenjeno, bil je tačas hudo bolan in se je v dobrej svesti mogel na svoje svetovalce in odbornike zanašati.

Dopisnika pa menda to najbolj peče, zakaj je prav župan naj več dobil. O tem bodi to le povredno: Znano je, da je imel prav Šentvidski župan, razen nekoga tukajšnjega posestnika, ki je ob enem zaobčnik in tovarnar v Bedu, ujvečo škodo, in je tudi tačas vsak, bodisi njegov prijatelj ali sovražnik, pomilovanjo rek: »Župan ima največ škodo. Župan pa si ni sam odmeril zneska, ampak odmerili so mu ga drugi, katerim so bile okoljščine njegove brez dvoma bolj znane, nego vsevednemu g. dopisovalcu, odmerilo se je v razmeri škode in po prav tistem merilu, kakor drugim. Da, še celo, večja podpora se je podpisnemu na višjem mestu odločila, nego je bilo v izkazu odmenjeno.

Po teh podatkih naj blagovoli sl. občnemu samo presoditi, na katerej strani je pravica in poštenost, na katerej pa strast in zavist.

A. Uršič.

Iz Avberja, 25. novembra. — Navedno ste poročili o nesreči, ki se je prijetila na lov pri Gorici; ne vem, kako je z možom, ki je bil ranjen in kako ga je odškotoval gospod, ki ga je obstreli. Naj pa povem, jaz nekoličko drugih dveh nesrečah, katerih sem bil na lov sam priča. Lansko leto je bil pri nas lov in sem bil tudi jaz zraven; n-cemu lovcu pride naproti zajte, lovec brez pomislka ustrelji in zadene zajca, pa tudi gonjača, očeta štirih otrok, za odškodnino in bolečine pa mu da pet gold. To je imel za vse skupaj, če tudi dolgo ni mogel delati. V dan 23. t. m. je bil pri nas zopet lov,

udeležilo se ga je šest lovcov in šestnajst gonjačev; ubili so 22 zajcev, eno srno in eno lisico, a ni sreče brez nesreč, nek gonjač je dobil tri nevarne rane v glavo in eno v roko tako, da so ga morali v bolnišnico poslati, da so mu iz ran jemali sib. Ta človek je bil ubog ter je z delom preživel sebe in svoje roditelje, a zdaj ne bo mogel delati dolgo časa, ali celo nikoli več, pa veste, koliko so mu dali gospodje lovcu odškodnine? Dali so mu — dali tri golddinarje. Sram jih bodi!

Iz Ribniškega trga, 28. novembra. — Malekaj dojde Vam iz našega trga kakšno sporočilo, da si prav se tudi pri nas ne manjka niti važne tvarine, niti pazljivih bračev. — Zaradi tega preidem takoj k predmetu tega dopisa.

Danes dopoludne, od 9. do poljnajste ure je predaval v poslopji tukajšnje Sestrzredne ljudske šole popotni učitelj g. G. Pirc o živinoreji in sadjarstvu, ter je bilo to predavanje obiskano od več kot 130 slušateljev iz knetskega in drugih stanov. Opazili smo pri tej priliki, da se naš priprasti narod z večko pazljivostjo in zanimanjem udeležuje tacih podkov, le še, — da so tako — redki in nepričerno — kratki . . .

O tod se je napotil omenjeni g. potovnini učitelj v Dolenjo Vas, Sodražico in na tem v Loški Potok.

Glede lege za kmetijstvo more se povsem reči, da je v ribniškem okraju še doljaj ugodna, seveda osobito v ribn. dolini, dočim je n. pr. Loški Potok uže ponavljajo legi — manj s potrebnimi dobrotnimi obdarjen. — Kakor je pak znano, naivlada — dejali bi — tu in tam po nekdi lesna trgovina kakor tudi lončarstvo.

Predno preidem k sklepnu tega dopisa, sporočili mi je še nekaj več ali manj važnega.

Teden dne se je vršila v Ribniškem trgu volitev občinskih odbornikov in pa gospodarskega odbora.) Pri prvej so izvoljeni razumni narodnjaki, — in smemo z glavnim uspehom to volitve popolno zadovoljni biti. Ne tako ugoden bil je izid pri volitvi gospodarskega odbora; — a ne da bi me kdo napačno umet — Tragikomitična prizor ima nameč ves drug — obraz.

V odbor leta zadnjih izvoljeni so bili sicer vri in razumni možje, kakor: G. p. Andrej Peterlin, Josip Klun ter Josip Zoller, — ali kaj se pritepel — Ker je starci načelnik napravil tu »fiasco«, ker je pri volitvi propal, sklenil je stari ta Matija od Kreuzbirta — z svojim mladim sinom Tončkom, ki je kot davkarski praktikant — čuval pa »smajšna« oseba ali zver, ta dva tedaj sta sklenila se — maščevati. Rekuriralo se je zoper volitev, in — bila je — ovržena! Zakaj, to ni lehka uganka! A znana je, znana pa, a o tem in več drugem v prihodnji številki. — ?

Domače in razne vesti.

G. namestništvenemu svetovalcu Fr. vitezu Reyu je Gasteleto je bil podprt naslov in značaj dvornega svetovalca. Čestitamo iz sreča!

Imenovanje. Franc Dolenc, dosedaj gozdni komisar na Tridentinskem, imenovan je bil te dni gozdni inšpektorjiem za Istro se sedežem v Pazinu. Čestitamo!

Seja mestnega zabora boda jutre, v četrtek ob 8 uri zvečer; najbržje bo zopet kaj novega.

ker je Lahonom trn v peti in ker je poštenjak v vsakem obzitu, in sicer tak, da mu spoštovanja ne morejo održati niti tisti, kateri ti se mu radi smirjati.

Nove spletke mestnega stresnista. Kakor nam je znano je mestno starešinstvo dalo vpisati le 35 konsortov ali podružnikov mej volilce za mestni in deželni zbor, vseh drugih 345 še neče vpisati in je sporočilo namestništvu, da za vse te zaduži nima še v roci dokazov, da so avstrijski podaniki in da jih zato ne more še vpisati. Morda so Bandel, Bratina, Bait, Bole, Batič, Čehovin, Černigov, Dolenc, Delak, Dakovič, Dusič, Dobčnik, Fim, Fabian, Gomiljev, Gregorič itd. rojeni v Berlincu ali pa v Firenci? Sicer pa je čudno, da anagrafični urad še ne ve, kje so vsi ti ljudje se slovenskimi imeni rojeni, vsaj jih ima vse popisane. Smešno je torej zanikanje na novej podlagi in vrlada in vlada je zdaj primorana, da stori konec tej igri slepe misla.

General Albori. pišejo mnogi listi, da je bil odpisan v glavni stan srbske vojske v Niš, in da je to tako pomembljivo za Avstrojijo in Srbijo; ali on je bil zdaj več časa v Trstu, in ako je bil šel v Srbijo, zgodilo se je to k večemu od nedelje sem. Pa tudi to ni verjetno, ker je odšel v Dalmacijo, v Split, kjer prebiva njegova mati, da jo obiše. Omenjeni general je prav za prav T. Žejan, pa hrvatske (dalmatinske) rodbine; njegov brat je v Trstu trgovec, kateri dela mnogo v notranje kraje, pa tudi z Bosno in Hercegovino, v Trstu jako dobro poznam v članski patriot. General Albori je tako talentiran mož, dober štratez in se je kot tacega posebno skazal v Bosni, kjer je bil šef generalstava in desna roka poveljnega fzm. vojvoda Virtemberskega.

Napad na Slovence. V nekej Tržaški kavarni, nedaleč od naše tiskarne, v katerej se zbirajo navadno hudi Lahoni, dosia sta v soboto kesno zvečer dva okoličana, eden starejši in eden mlajši; zadnji se je isti dan še le ozelenil, stanuje pri sv. Ivanu, on je tam posestnik in izvršuje tudi židarsko rokodelstvo. Obu okoličana v omenjenej kavarni sta mirno pila svoj kavo ter se slovensko mej seboj pomenujala. To je bilo nekoliko pred 11. uro zvečer. Blizu obeh okoličanov je sedelo neko društvo znanih rudečkarjev. Ko sta okoličana v najlepšem pogovoru, stopi eden onih rudečkarjev pred njim in se jima roga, zakaj govorita pasji jezik slovenski. Okoličana mirno odgovorita, da je to nju materin jezik, a da poleg tega znata govoriti še italijansko, nemško in za silo celo madjarsko, pa da mej seboj najraje po svoje govorita. Na to se jima je začela rogati vsa lahonska družba, to vam je bilo preklinanje »ščavova« in surovosti brez konca in kraja. Pri vsem tem sta okoličana mirovala in se dali po slovensko pomenovala. Ali ker lahoni niso mogli naščuvati okoličanov z besedami, zato so ju napadli, dva izmej njih hitro zgrabitva dva stola in predno stase mogla okoličana zavedeti, začela sta lahona se stoloma neusmiljeno udrihati po obeh okoličanah, vsled tega je ženin dobil hudo rano na glavo in je padel krvaveč na tla, njegovemu drugu pa so napadalci čepino v par krajih razbili in oba so morali hitro odnesti, močno krvaveč v bolnico. Vseh 7 ali 8 Lahonov pa je po dovršenem zločinu hitro odneslo šila in kopita.

Ko so zadnjega v bolnici spirali, našli so mu v glavi še deščica zlomljenega stola. Ženin si je dal povezati glavo in se potem dal peljati na svoj dom k mladej ženi, katera je vsa prestrašena prvi dan poskušala težave zakonskega stanu. Drug pa je ostal v bolnici, ker je jake nevarno ranjen, in ako popolnoma ozdravil, bode to pač čudo. Icenitarski lopovi so po doptine senem zavratnem napadu, meneč, da so vsaj enega ubili, ušli skoz zadnja vrata kavarn in, kakor nam je poročal nek stražnik, vidi in nekatere od njih spoznal je drugi c.k. stražnik, pa tudi vratar hiše, v katerej je omenjena kavarna; eden oben je bil uže nekda v Kopru več let zaprt, a zdaj po milosti Iredentarjev ima neko poobje, da na postaji in na morju oddaja in prevaža razno blago in s tem zaslubi lep denar, ker mu grelo vse rudečkarji na roke. Drugi je pa nekda uže znani nekdaj bogati rudečkar E., kateremu so tudi Lahoni v zadnjem času preskrbeli službo pri nekej Lahonski takozvanji banki, ki pa ima le več oderuške pa politične namene. Kavarnar trdi, da ne ve, kdo so oni ubijalci, markerji prav tako; sploh nobeden neče nič znati za to, ker vse se boji obeh lahonskih razbojnikov, ki delajo le z noži, revolverji in petardami.

Tako daleč je z javno moralo v Trstulj ali nekateri naši ljudje zahtevajo od vladnih organov, da to stvar strogo preiskujejo in da one uže poznane lopove denejo pod ključ ter z njimi ravnavajo, kakor je ravnat s takimi razbojniki. Tudi lahonski in še celo nekateri patriottični listi so vsto stvar zmolčali. Ali molčati k tujemu grebu je velik greh in žalostno zadost za Trst, da se hoče javno menjenje na tak način korumpirati. Naj se postopi tak, kiel Slovenec le suniti kacega laškega pobalina, kak krik in vik raženejo vsi italijanski listi; ako pa kak Lahon Slovenca makar ubije, vse molči. Toda tukaj je ne-

varno tla močiti se slovensko nedolžno krvjo in vrlada naj gleja, da v kalu zavari enake napade le iz sovraštva do Slovencev in njih jezik, katerej kako nevarnej bolezni se podvrženi celo mnogi takozani patriotje.

Kedo se ne bi smejal? Tjesterca se roga slovenskim učiteljem kmestija ne Goriškej in Slapenškej kmet, šoli, češ da v nekaterih slov. listih strašno surovo polemizujejo in da sploh s tem dokazujo, da vsi skup nič ne znajo. Količor nam znano, niso bili napadi v resnih slovenskih listih surovi; pač pa nam je znano, da je bila polemika mej dvema nemškima v Trstu izhajajočima listoma še pred letom tako surova in škandalozna, da tako surove še nismo našli v slovenskih listih in pri vsem tem je mogoče, da bosta predno bode dolgo oba lista v eno in isto korito vstopila se. Ni pri Slovanih ravno sve zlato, kar se sveti, pa tudi pri Nemcih ne; pa želi bi Slovanom, da ne bi nikoli, tudi v boljših časih, ne postali tako prevzetni, kakor so takozvani Velikonemci.

Vidi se iz tega, kar je tudi naravno, da so kulturnosni narodi bolj pozabljivi, mi Slovenci paši dobro zapomnimo vsako.

Razpisanti sti 2 službi kancellorstov pri gozdnem uradu v Goricu.

Utrinjski zvezde repatice so se videli v petek v noči posebno v Ljubljani in Gorici, bili so tako lepi, veliki in unogobrojni, da takih se ni bilo videti. La mi v Trstu zaradi goste megle nismo nič videli.

Tržaške novosti:

Vkraden otrok. Neka čedno oblečena ženska je te dni v Rojanu vkradla 3letno dete, fantička. O tem romanu bomo še kaj poročali.

Blato po Trstu je bilo te dni veče, nego v kaki močvirni vasi ob času največega deževja, in Trst je vendar skoz in skoz pokrit s tlakom, pa na tem tlaku, ki je precej blaten če le par kapljic dežja pada, je, kadar je blatno, nevarno hoditi, kajti to blato se prijemlje kakor lim. — Nekdaj pravijo ni bilo tega, dokler je Kronest dajal škrli za tlak, zdaj pa jih daje Poldo Mauroner, ki je torej se svojo cikrijo Trstu postal prava egyptovska nadloga. Kaj ne bo še konec tega?

Nov list »Corriere di Lunezia«, ki je pisan v takem patriotskem zmislu, ki prezira Slovence, začel je izhajati v ponedelek in bode odslej izlazil vsak ponedeljek. So pa uže fini politikarji zraven!

Iredentarji, kateri so v soboto ona dva okoličana napadli in nevarno ranili, so isto noč ob 1 uri napadli v francoskej kavarni tudi nekega Hassek-a, odbornika društva Austria. Pri vsem tem pa še danes sveži zrok uživajo.

Bričec in lovec. B-ivec naj rajše lov resnične in izmišljene novice po mestu, a ne zajev. To se je pokazalo tudi v nedeljo, ko je nek brivec šel — naravno, prazen — z lova, pa je na cesti z Opčin proti Trtu zdrsnol, ter padel, pri padcu pa se je tudi petelin puške sprožil in ubogemu brivcu je šel polni strel šiber v desno nogo. — Kričal je pač od bolečine, ali nevarnosti ni nobene ni za brivca ni za zajce. Pustite lov, brivel, ta je le za veliko gospodo, ki ima preveč časa in denarja!

Is ljubosumnosti se je nek delalec spril v nedeljo zvečer v nekej gostilni v Rojanu z nekim kamnosekom po imenu Anton Trevisan. Ta je nekdan preveč dvoj natakarici, v katero je bil prvi zaljubljen, zato pa je nastal preprič in prvi je rabil celo nož ter Trevisanu v nogu in roko močno ranil. — Ranjenca so še tisti večer odpeljali v bolnico, ljubosumnega napadnika pa v zapor.

Zgodnja predpustna naznanila. Veteransko društvo za Trstin okolico naznanja uže zdaj, da bode 9. januvara priredilo sijajen ples v gledališču »Fenice«, kojega dohodki so namenjeni v podporo starih in bolnih vojakov.

Samomor. Nad Kontoveljom na najlepšem razgledu čez morje je v nedeljo našla neka ženska mrtvo truplo mladega 18letnega rokotelca z revolverjem v roki in pri njem pismo v českem jeziku, iz katerega je razvidno, da je samomorilec nek Viljem Herajn, krojač iz Českega, ki je delal nekaj časa v Trstu, a službo zgubil.

Izpred sodnje. Obojsen je bil na 3 meseci ješč 21 letni Ivan Babuder iz Materije, ker je vkradel nekemu mizarju 4 nove zabele vredne okolo 10 gld. — Pekovski pomočnik Jožef Šebeljak iz Tomazevca na Krasu bil je obsojen na 6 mesecje le, ker je svojemu gospodarju pokral okolo 60 gld. denara. — Antonia Marc iz Verdale je dobila 3 tedne, ker je malo deta samo nustila doma pri ognu, da se je deta težko opoklo in vsled opoklin umrlo. — Alojzij Zilier, Anton Tremu, Romeo Pagau, Anton Zeiler in Anton Ferrant, zadnji pisar glasovitega društva Società operaria, so bili kaznovani na občutljive globe in zapor, ker so sirili konfiskirano številko lista »L'Operario«, ki posebno učrta po Slovencih in delalcev uči surovosti in upora, namesto, da bi jih učil dobrin in koristnih stvari.

Goriške novosti. Na Goriškej pošti so bili napravljeni uradne napise le v

italijanskem in nemškem jeziku; ali poslanec dr. Tonkli se je pritožil pri ministru Pino zarad tega in zdaj morajo druge nadpise predelavati. Trma uradnikov! — Prišel je ukaz, da se morajo odslej na goriških srednjih šolah in na pripravnici več ozirati na slovenščino. — Pa za Trst? — Pred nekaterimi dnevi so goriški Iredentarji po mestu trosili tajno proklamacijo, v katerej je bilo, da v Goriški ne bude mura, dokler ne bo stal tam v garniziji vsaj en bataljon bersaljerjev italijanskih. — Tout comme chez nous.

Krajevská podružnica Narodnega Domu v Ljubljani.

Nekaj opazk gg. poverjenikom, ki bi utemeljile njihov posebni še močnejši olajšati. Kakor je iz tiskanega navoda in iz uravnavne knjižice samih razvidno, so knjižice preračunjene za 100 udov in na dobo jednega leta, oziroma 12 mesecev s krajevskimi, oziroma z deset krajevskimi doneški, tečaj na pravilno prinašanje doneškov v posebnih obrekih. Skušnja nas pa uči in sploh znano je, da se dosti prostovoljnih doneškov nabere v veseli družbi po gospodinjih, pri zabavah, veselicah in koncertih, pri igrah za posebne kazni, pri stavah itd. Tu se ne more jemati ozira na donešek vsakega posameznega učna dotične družbe tu se le reče, v tej in tej družbi se je sklalo za »Narodni Dom« in zložilo toliko. Ker se po tej poti posebno krajevsko knjižico, preračunjeno na manjšo sveto, lahko prazně, bi svedovali gg. poverjenikom, naj odmenijo takim slučajem kar cele strani v svojih knjižicah z napisom, kakor na pr.: Vesela družba od — do —; ali Kazni pri igri od — do — itd. To ugaša tem bolje, ker se nabirajo v tach slučajih po navadu okroglo sveto, recimo 50, 60, krajevje itd., ne pa 12, 24, 36, 48, itd., kar bi se skladovalo in vjemalo s posameznimi predali v knjižicah.

Stevilno razprodanih knjižic je v prečnem tednu narastlo za tri krajevskih, tako da imamo razprodanih sedaj 21 krajevskih knjižic. Dobili smo namreč kot 19. krajevsko knjižico pod št. 299 (poverjenik poverjenik g. A. J.) iz Kriškega, kot 20. knjižico pod št. 410 (poverjenik g. J. K.) iz Reke pri Cirknem in kot 21. knjižico pod št. 298 (poverjenik g. J. L.) tudi iz Kriškega.

Razun tega došel nam je od nekod mesečni donešek na deset krajevsko knjižico. Lepa hvala marljivim nabiralcem!

(Denar in oglasila pošiljati je g. dr. Josipu Staretu blagajniku »Narodnega Dom« v Ljubljani).

Vremensko prorokovanje. Mathieu de la Drôme prorokuje za mesec december tako le vreme: Od 1. do 6. mraz in sneg v severnej Evropi; manj mrizo bolj vlažno vreme ob jadranskem in sredozemskem morju. Od 6. do 14. občutljiv mraz skor po vsej Evropi, vendar pa lepi jasni dnevi, — posebno ob sredozemskem morju. — Od 14. do 21. lepo vreme, ali hud mraz in sneg po centralnej Evropi. — Od 21. do 28. deževno vreme z raznim vetrom, sploh neugodno vreme tudi ob jadranskem morju. Od 28. do 31. jako spremljivo, bolj mrizo vreme. S kratka: še precej ugodno vreme do 21. t.m., potem pa deževje in vetrovi.

Brzjavna prevara. Iz Tridenta se poroča: V dan 16. novembra je umrl v Avio zarad političnih spletov iz avstrijskih dežel izgnani naturalist profesor Gallegari, le izjemno mu je bilo za kratek čas dovoljeno prebivanje v Avio. Ker je večkrat in določeno izjavil, da je bogotaj in tudi v zadnjih urah ni pustil dunovniku k sebi, zato ga župnik v Avio ni hotel pokopati po cerkvenih obredih. Njegova obitelj in njegovi prijatelji pa so se zoper to pritožili na višjo duhovsko oblast. Rajniki po kneženosti vladika je vsled tega sklical konferenco, da razsoti preprič in hotel je iti in konferenci, pa mu je prišlo slabo in je k malu potem umrl. Konferenca se je izrekla za župnika ter tudi i.i. dovolila pogreb po cerkvenih obredih, in to je naznana župniku. Ali koj potem je dobil župnik drug telegram, ki je prvo razsodbo preklical in župniku naročil, naj Gallegarija pokopuje po cerkvenih obredih, in župnik je to tudi storil. Pozneje pa se je pokazalo, da se je tu zgodila prevara in zdaj se preiskuje, kdo je poslal drugi telegram. Vsa ta stvar se na vse zadnje konča pred kazenskim sodiščem.

O strašnem viharji na labradorskem obrežju so prišla natančna poročila iz Montrala. Vihar je vstal po noči od 10. na 11. oktobra ter je divjal več dni. Nad 80 ladij je bilo vrženih na prod in nad 100 ribičev je utonilo. Vse ribiške ladje, ki se niso mogle za časa oteti v kako juk za silo, pogreznole so se ali razbile. Prod je bil na daleč posut z razbitimi ladijami in mrtvimi ribiči. Le malo ribičev se je otelo. Žene in otroci so tekali plakajoči ob produ in iskali svoje može in očete. Zgubili so edino podporo, in to v času, ko je bila strašna lakota na obrežju. Uže davno je bil ribiški lov tako pičel, da še ribičev ni mogel preživeti. A zadnje dni so zapazili velik vlak makrel, in še so na lov, a malo se je živil vrnol. Nesrečo je še to pomnožilo, da je morje potopilo mnogo ribiških koč in da uboži nemajo več streha. Na kopnem ostali so skušali uboge brojolome oteti, me; tem pa so zgubili vse, kar so imeli.

nemajo več streha. Na kopnem ostali so skušali uboge brojolome oteti, me; tem pa so zgubili vse, kar so imeli.

Književnost.

Knjige družbe sv. Mohora.

(Dalje. Glej številko 94.)

Koncu koledarja so natisneni spisi »O zavarovanju užitka ali pokojnina«, »Lovske kvante«, »Pavola ali drevesna volna«, razne vzgledne pripovedke, »Smešnice« in »Zbirka gosp. zdrav. in drugih škušenj. Koledarju in imeniku pa kratko ali točno sestavljen »Razgled po svetu«.

Letošnje večernice obsegajo imenovanje prav zanimljivo povest »Dora«, nekoje pesni, statistični pregled prebivalcev avstrijsko-ogerskih držav, »Stalne zvezde ali nepremičnice«, kjer se pogrešajo sloven. narodu lastna imena zvezd, potem »Nekoliko črt o dragem kamenu in o bliserini« spisa J. Šuhic in nekoliko kratkočasne in dve pesni. Namesto onega pregleda avstrijsko-ogerskih prebivalcev bi bili družbi mnogo bolj hvaležni, ako bi se kdaj odločila na svet spraviti kak lehkoumiv, za prostejši narod napisan zemljepis, ker enakega nemamo dosečaj še nobenega. Zelo pomanjkuje družbi tudi dobrih pesni, radi česa toži odbor v družbinom oglašniku.

Zitavje je pri človeku najpoglavitnejša reč, radi česa mora vsakdo na svoje zdravje dobiti razpoljivo, da ga ne pokvari in ako mu je telo kakaj bolezni podvrženo, da se ozaravi. Prevažni bi bili za družbo tudi spisi, ki bi obravnavali, kako se more človek bolezni varovati, kaj naj storiti, koga bobole napade, dokler ne dobi moči od zdravnika, ki navadno daleč prestanje. Priporočali smo uže lansko leto in priporočamo t

